

W.H. Vellinga, Schuld in spiegelbeeld. Afwezigheid van alle schuld, Gouda Quint b.v., Arnhem, 1983, VII + 330 p.

Deze studie werd in april 1982 door de auteur voorgedragen als proefschrift tot het verkrijgen van het doctoraat in de rechtsgeleerdheid aan de Rijksuniversiteit te Groningen. De promotor ervan was Prof. Th.W. Van Veen, in Nederland welbekend omwille van zijn oeverloze reeks doordringende annotaties van rechtspraak en bij de nieuwste ontwikkelingen in de strafrechtspleging.

Deze studie is opgezet als een rechtsdogmatische herbezinning over de inhoud, de plaats in de structuur van het strafbaar feit, en de procesrechtelijke relevantie van de strafuitsluitingsgrond, die in de Nederlandse rechtspraak en doctrine kortweg geformuleerd wordt als 'avas', met name de 'afwezigheid van alle schuld', en die wortelt in het beginsel 'geen straf zonder schuld'. Op dit ogenblik is nauwelijks te overzien welke de invloed zal zijn van dit kwalitatief hoogstaand werk op de Nederlandse rechtspraak en doctrine: fundamentele begrippen die in het strafrecht gangbaar zijn, zoals: opzet, culpa, wederrechtelijkheid, schuld, worden grondig uitgespit, doorploegd, en opnieuw met elkaar in verbinding gebracht. Zonder revolutie te brengen in de doctrine (er wordt meer herschikt en herformuleerd dan dat er nieuwe horizonnen worden opengetrokken) verlegt dit werk hoe dan ook grenzen, door de indringende manier waarop de rechtsdogmatische reflexie ordening brengt in een relatief chaotisch gebleven leerstuk. Belgische penalisten zullen met vrucht kennis nemen van deze studie die een thematiek behandelt die ten onzent nog onvoldoende werd uitgebeend.

L.D.

Rood-De Boer, M., Evolutie van een rechtsbegrip 'Het belang van het kind', Arnhem, Gouda Quint, 1984, 29 p.

In dit korte boekje — de weergave van een universitaire openingsrede — wordt de ontwikkeling en de huidige invulling van het begrip 'het belang van het kind' beschreven.

De auteur geeft weer hoe het aanvankelijk voornamelijk vermogensrechtelijk ingevulde begrip evolueerde tot een norm waaraan ieder handelen m.b.t. elk kind moet worden getoetst. Door deze evolutie wordt het gehele recht doortrokken van het criterium 'het belang van het kind'. De reden hiervoor dient te worden gezocht in de grotere gevoeligheid voor zwakkere groepen, die ons huidig denken kenmerkt.

Verder behandelt de auteur een aantal losse aspecten die te maken hebben met het begrip 'het belang van het kind'. Deze aspecten worden geïllustreerd aan de hand van een paar voorbeelden.

Bij het bepalen van wat het belang van het kind is, gaat het steeds om een afweging van drie soorten belangen: het 'gewone' algemeen belang, het belang van kinderen als groep en het belang van het individuele kind. Deze soorten belangen staan veelal met elkaar in wisselwerking doch kunnen ook met elkaar conflicteren.

Ook het tijdsaspect speelt een grote rol. Het begrip 'het belang van het kind'